
Notat

Til: Campusprosjektet / Rektor Gunnar Bovim og Merete Kvidal

Kopi til:

Fra: Avdeling for utdanningskvalitet

Signatur: Berit Johanne Kjelstad, Frank Børø, Ole K. Solbjørg, Randi Kojen, Fredrik Haugdal, Arild Tørum, Tonje M. Høivik

Innspill og synspunkter til rapport om arealkonsepter for NTNU

Innledning

Avdeling for utdanningskvalitet ved NTNU jobber engasjert og systematisk med å utvikle og støtte kvaliteten i vår utdanning, slik at den skal være preget av kvalitet på et høyt internasjonalt nivå, faglig og pedagogisk. Avdelingen deles videre opp i tre hovedaktiviteter; utdanningskvalitet, læringsstøtte og videreutdanning.

I dette notatet har representanter fra disse aktivitetene samarbeidet om å formulere innspill og synspunkter til rapporten om NTNUs arealkonsepter i forbindelse med ny Campus 2025. Vi legger også til noen ekstra betraktninger fra lærings- og utdanningsperspektivet.

Synliggjøre utdanningsområdet

Arealer spiller en viktig rolle for å støtte gode undervisnings- og læringsprosesser. Ved bygging av ny Campus håper vi å kunne løse utfordringer som eksisterer i dag og legge til rette for fremtidig utvikling. Dette gjelder blant annet kapasitetsforhold, altså nok læringsarealer til våre studenter - både dagens studentmasse og eventuell vekst. Videre har NTNU behov for en større variasjon i typer læringsarealer, i tråd med nyere forskning og læringsteori.

Vi ser en internasjonal trend hvor undervisningsarealer vies økt oppmerksomhet, og vil med dette påpeke viktigheten av at NTNU holder tritt i denne utviklingen. Vi ønsker derfor at læringsarealer og utdanning kan få et større fokus i campusutviklingen enn det vi har sett til nå, jamfør eksempelvis kontorplasser og forskningsareal.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Telefaks
NTNUs Multimediесenter 7491 Trondheim	E-post: multimedie@adm.ntnu.no web: www.ntnu.no/mms	Høgskoleringen 5 7034 Trondheim Realfagbygget E4-127	+ 47 91 82 16 55	Tlf: + 47 73 59 77 33

Samspill og helhet

Nye bygg, areal typer og pedagogiske praksiser vil kreve nye måter å støtte og tilrettelegge på. Vi ønsker at NTNU tenker helhetlig på dette, både når det gjelder eierskap, ansvarsfordeling og drift. Et relevant eksempel kan være timeplan-arbeidet; dersom NTNU skal tilrettelegge for at undervisere skal kunne velge læringsareal basert på læringsaktivitet, vil dette kreve at en rekke enheter, praksiser og tekniske systemer snakker og utvikler seg sammen. Kanskje kan ny campus også muliggjøre bedre flyt og samarbeid mellom støtteenheter. Disse problemstillingene kan gjerne høringsrapporten si noe om.

4 “HUB’er” for læring

Angående rapportens diskusjoner rundt sentralisering av arealer, argumenter vi for å bygge 4 «HUB’er» av læringsarenaer/læringsstrøk ved NTNU Campus Trondheim. Disse “HUB’ene” definerer vi som et større areal med flere læringsstrøk (og ev. fagland). På grunn av vårt volum mener vi 4 relativt store læringsstrøk vil være bedre en 1. Disse 4 ser vi for oss på henholdsvis Kalvskinnet, Øya, Gløshaugen og området Lerkendal.

Fordelen med 4 forskjellige HUB’er er også at de kan muliggjøre nødvendige fagspesifikke tilpasninger og variasjoner, inkludert tilpasninger for 1.-3. årsstudenter i henhold til behov for fellesarealer. En av HUB’ene kan ha spesielt tilrettelagt booking som i større grad muliggjør blokkundervisning, samlinger og konferansevirksomhet. Relevant for alle HUB’er og læringsarealer er å sikre et solid støtteapparat i tilknytning til dem. Vi vil gjerne bidra med videre innspill om dette med bakgrunn i erfaringer vi gjør oss i dag. Det er også viktig å utrede og diskutere effektive transportløsninger mellom HUB’ene.

Videre opplever vi begrepene for samlokalisering av læringsarenaer/læringsstrøk/læringsland noe forvirrende, og tror at ulike mottakere kan tolke disse forskjellig (*f.eks. S. 100*). Kanskje kan en tydeliggjøring av disse konseptene være nødvendig.

Mange og ulike “Leirbål”

Vi er glade for at Læringsarena fremheves som et viktig og nødvendig pedagogisk virkemiddel. Vi mener også at de 5 kategoriene av David Thornburg er gode og beskrivende. I tråd med læringsteori og videre utvikling av studentaktive læringsformer, spår vi at kategorien «Leirbål» bør bli den mest utbredte på ny Campus. Vi tror også at denne kategorien kan bli mest variabel og fleksibel med tanke på målgrupper, kompleksitet og behov for oppfølging. Derfor anbefaler vi å få denne kategorien ytterligere beskrevet, og kan gjerne bidra med dette.

Vi ønsker også at høringsrapporten kan se nærmere på dagens arealbeskrivelser og arealutnyttelse når vi planlegger for fremtiden. I dag timeplanlegges for eksempel en god del øvingsarbeid i auditorium, noe som gjør at vi kanskje tolker dagens behov feilaktig.

Bibliotekets funksjon og arealer

Med tanke på dagens digitaliseringsfremskritt og endrede læringsformer, stiller vi spørsmål til bibliotekets funksjon slik vi kjenner det i dag. Dersom NTNU snart blir «heldigitale», kan dette bety at biblioteket vil frigi areal – som vi argumenterer for å disponere til læringsareal. Vi vet imidlertid at biblioteket i dag disponerer funksjoner og arealer som er svært populære for studenter og ansatte, men i diskusjonen om fremtidig arealdisponering mener vi dette er verdt å se nærmere på (s. 109). Dette har allerede blitt en realitet ved Universitetet i Delft.

NTNU Konferanser

NTNU Konferanser har et stort behov for arealer til sine konferanser. Her ønskes en strategisk beslutning rundt hvor vidt NTNU skal disponere egne arealer til konferanser, eller om man skal fortsette å bruke Trondheims hoteller. Vi ser en risiko i sistnevnte pga. manglende hotellkapasitet og manglende tekniske og interiørmessige fasiliteter og brukerstøtte. En kan også se mange fordeler ved å disponere egne konferansearealer, blant annet større fleksibilitet i booking, samt økt markedsføring av våre campuser til omverdenen. Videre kan NTNU med egne, tilpassede konferansearealer tilby en større bredde av aktiviteter (man trenger både “scener” og “leirbål”).

NTNU VIDERE (etter- og videreutdanning fra NTNUs fagmiljøer)

Etter- og videreutdanning (EVU) er en viktig del av NTNUs virksomhet. Ledelsen har kunngjort at aktiviteten skal økes kraftig. Undervisningen på EVU skal være fleksibel og innovativ, og gjerne fungere som en arena for å prøve ut nye undervisningsformer. Dette krever læringsareal/rom av god kvalitet som kan benyttes til samlingsbasert undervisning, og som er reservert til dette formålet, eventuelt til blokkundervisning generelt. EVU skal behandles som annen ordinær utdanning og tilgang til rom må sidestilles med den ordinære undervisningen i timeplanleggingen.

Tekniske og byggmessige fallgruver

Siden vi i ny campus legger opp til et større utvalg og fleksibilitet i våre læringsarealer, er det noen tekniske og byggmessige momenter vi gjerne ønsker fremhevet i rapporten/prosessen:

- Akustikk: særlig viktig å sikre god akustikk i alle typer rom og læringsarealer. Særlig da vi legger opp til økt studentaktivitet og samhandling, som krever ny tilpasning i forhold til lyd (universell utforming, tilgjengelighet mm.).
- Videreutvikling: for å få tilstrekkelig fleksibilitet for videreutvikling av læringsareal i byggene, er tilstrekkelig takhøyde en nødvendighet. Dobbel takhøyde i alle byggs første etasje kan være et eksempel. (s. 88 og 158) Dette for å ha mulighet til å gjøre om små undervisningsarealer til større undervisningsarealer, uten at det går på bekostning av innsyn til skjerm for de som sitter bakover i arealene.
- Strømuttak: vi anbefaler at det sikres tilstrekkelige muligheter for å lade digitale læringsverktøy i ny campus, både i formelle og uformelle læringsarealer. Vi er stadig mer mobile når vi studerer og lærer, og tilgjengelighet til strøm vurderer vi som en kritisk trivsels- og suksessfaktor.

- Tverrcampus-løsninger: vi må være obs på at arealer som designes for samhandling vil kunne kreve investeringer og kostnader for samme kvalitet ved våre campuser i Ålesund og Gjøvik.
- Intern AV-kompetanse: hensiktsmessig av NTNU å bruke intern AV utviklingskompetanse for å sikre helhetlig AV-teknologi og infrastruktur. Bruk av intern kompetanse vil gi helhetlige AV-løsninger i alle undervisningsarealer ved NTNU, da AV-tjenesten i dag sitter på den kompetansen som trengs for å få til helhetlige AV-løsninger i alle bygg, og mellom alle 3 campuser. AV-tjenesten prosjekterer i dag alle AV-løsninger ved NTNU som skal inn i undervisningsrom, ned på enlinjeskjema-nivå.
- Bufferareal: det blir behov for noe «bufferareal» for fremtidige driftsprosesser (vedlikehold/utvikling/ombygging av AV-løsninger) i læringsarealer. Dette er noe som må gjøres igjennom hele året for å komme rundt og ha oppgraderte løsninger i alle undervisningsrom til enhver tid. (For stort omfang til å kunne ta alle slike oppgraderinger på sommer og til jul mellom semestrene).
- Drøfte å etablere «kontrollrom» hvor man kan overvåke og drive «fjernhjelp» i læringsarealer. Kan være effektivt og kapasitetsbesparende i forhold til førstelinjesupport.